

Saksgang

Utvalg	Møtedato	Utvalgssak
Formannskapet	08.05.2019	037/19
Kommunestyret	14.05.2019	045/19

Arkivsak ID 17/1755

Saksbehandler

Eva-Mari Rahkola

Revisjon av havbruksarealer i vestvågøy kommune - kommuneplan 2019-2039

Kommunen har plikt til å integrere sjøarealene i den overordnede planleggingen og dette er blitt skjerpet inn gjennom plan- og bygningsloven vedtatt i 2008. I forbindelse med revisjonen av arealdelen vil sjøområdene utvides til 1 nautisk mil utenfor grunnlinja.

Vestvågøy kommune ønsker i denne omgang ikke å utarbeide en fullstendig kystsoneplan, men gjøre en vurdering av potensielle havbruksarealer til oppdrett og havbrukstyper i sjø. I gjeldende kommuneplan er det avsatt 45 akvakulturområder. Arealene er veldig små, nært land og lite aktuelle for drift etter havbruksnæringas behov for utvikling. 19 arealer er foreslått videreført.

Utredningen omfatter følgende tema:

- Vurdering av eksisterende havbruksarealer og akvakulturområder avsatt i gjeldende kommuneplan, herunder behov for revisjon av disse
- Identifisere nye potensielle akvakulturområder
- Oppdatere områder for framtidig akvakultur etter plan- og bygningsloven (2008)
- Identifisere områder for akvakultur i forhold til ulike typer oppdrett; laks/ørret i merd, laks/ørret på eksponerte lokaliteter, levendelagring av torsk samt produksjon av tang/tare og skjell
- Akvakulturområder / fortøyningsarealer til 25 meters dyp (A-25) kombinert med tilgrensende hoved- og bileder i sjø
- Vurdere differensiert planlegging av overflate, vannsøyle og bunn
- Konsekvensutredning av 13 havbruksarealer (Se vedlegg)

Vestvågøy kommune ligger i produksjonsområde 9, som ved sist gjennomførte klassifisering (registrering av lakselus, Fiskeridirektoratet 2017) ligger i grønn kategori, slik at det er åpning for økt lakseproduksjon. Kommunen generelt er preget av svært bølgeeksponerte kystområder, og forholdsvis små og grunne fjorder og sund med poller og terskler som i utgangspunktet er vanskelig å benytte til lakseproduksjon. Det er per i dag ni akvakulturlokaliteter i drift alle for laks.

I dag krever akvakulturlokaliteter ofte større areal enn slike som er avsatt i gjeldende kommuneplan. Arealene skal inkludere områder til fortøyning samt areal som ligger dypere og mer eksponert til havs for å kunne ha en bærekraftig drift.

Saksdokumenter		
29.04.2019	Havbruksarealer i Vestvågøy - Utredningsrapporter med vedlegg	1465762
26.04.2019	Vedlegg 1_Revisjon av kommuneplan for Vestvågøy_Evaluering av områder avsatt til akvakultur	1465763
26.04.2019	Vedlegg 4_Konsekvensvurdering for oppdrettsanlegg på eksponert lokalitet i Vestvågøy	1465764
26.04.2019	2019-04-17 Havbruksarealer i Vestvågøy kommune - Revisjon av kommuneplanens arealdel 2019-2034	1465765
26.04.2019	Temakart_Fiskeri i sjø	1465766
26.04.2019	Temakart_Friluftsliv i sjø	1465767
26.04.2019	Temakart_Naturmangfold i sjø	1465768
26.04.2019	Temakart_Sjøverts ferdsel	1465769
26.04.2019	Temakart_Akvakultur i sjø	1465770
26.04.2019	Temakart_Akvakultur-framtidige sjøareal	1465771
26.04.2019	Vedlegg 3_Plankart-Akvakulturområder i sjø	1465772
26.04.2019	Kommuneplan Vestvågøy-akvakulturområder i sjø	1465774
26.04.2019	Kommuneplan Vestvågøy-akvakulturområder i sjø	1465773
01.05.2019	KU- havbruksarealer	1466250

Anbud og planprosess:

I forbindelse med revisjon av arealplanen 2019-2031, ble administrasjonen ved Næring, plan og utvikling anmodet om å revidere havbruksarealene i arealplanen. Vurdering av havbrukarealene ble sendt ut på anbud via Merrell, med invitasjon til tre aktuelle leverandører. Tilbud ble mottatt fra Fishguard, Norconsult/Akvaplan og Åkerblå. Etter evaluering ble Norconsult/Akvaplan valgt som leverandør, kontrakt signert og arbeidet påbegynt 21. januar, med avtalt leveranse 6. april. Leveranse inneholder hovedrapport «Revisjon av kommuneplan for Vestvågøy 2019. Evaluering av områder avsatt til akvakultur» (APN-60829.01) og Konsekvensutredning av en mulig lokalitet offshore «Konsekvenser av lakseoppdrett på eksponert lokalitet syd-øst for Valberg i Vestvågøy kommune» (60829.02) fra Akvaplan Niva og rapport «Havbruksarealer i Vestvågøy» av Norconsult. Arbeidet er utført som en gjennomgang av eksisterende kunnskap og erfaring både når det gjelder sjøområders naturgitte egnethet for havbruksvirksomhet (Akvaplan Niva) samt plan- og bygningslovens muligheter for å tilrettelegge for framtidig akvakultur (Norconsult). Det er ikke foretatt feltarbeid i forbindelse med revisjonen. Prosessen har gått som planlagt, kommunikasjonen har vært god og det er levert et faglig godt gjennomarbeidet produkt.

Revisjon av havbruksarealer

Vestvågøy kommune er i gang med å revidere sin kommuneplan, og i denne sammenheng er egnetheten av nåværende 45 sjøområder avsatt til akvakultur, vurdert. Vurderingene har tatt utgangspunkt i områdeavgrensningen i gjeldende kommuneplanens arealdel 2008-2012. Foreslåtte endringer basert på næringens behov pr 2019 inngår også i vurderingene. Vurderingene er gjort for matfiskproduksjon av laks, levendelagring av torsk (kun vedlikeholdsføring) samt egnethet for produksjon av lite utnyttede arter som tang og tare samt skjelldyrking.

Oppdrett av laks i konvensjonelle anlegg har i all hovedsak foregått på lokaliteter som kan defineres som skjermede. Hvilke krav som skal settes til en lokalitet for at den skal være aktuell for et gitt produksjonskonsept er svært varierende. I foreliggende studie har vi gjort vurderingene basert på følgende kriterier: *Vanndyp - Eksponering for vind, bølger og tungsjø - Størrelse og arealbehov (muligheter for fortøyning/forhaling innenfor området) - Driftserfaringer fra området (for de aktuelle arter/konsept) inkl. gjennomført miljøovervåking og registrering - I begrenset omfang også etablert ekskluderende bruk i nærområdet (utslipp av kloakk, sigevann, etablert farled, lakseførende vassdrag)*

Naturgitte forhold (vanndyp, bølger, strøm) er avgjørende for et sjøområde sin egnethet for akvakultur. Art,

produksjonskonsept, anleggsstørrelse og design avgjør hvilke krav produksjonen stiller til lokaliteten. For å kunne etablere akvakultur i sjø er det viktig å avsette områder som er egnet for dette formålet i kommuneplanens arealdel.

Egnethetsvurderingene for ulike typer akvakultur av de gjeldende akvakulturområdene konkluderer med av 19 av områdene bør videreføres med visse endringer av områdeavgrensningene slik de er i gjeldende kommuneplan. I tillegg er to områder også tatt med i anbefalingen siden de har akvakultur-tillatelser i drift.

Tabellen summerer opp egnethetsvurderingene for 45 ulike typer akvakultur områder i Vestvågøy kommune. Vurderingene gjelder for områdeavgrensningen i gjeldende kommuneplanens arealdel 2008-2012 .

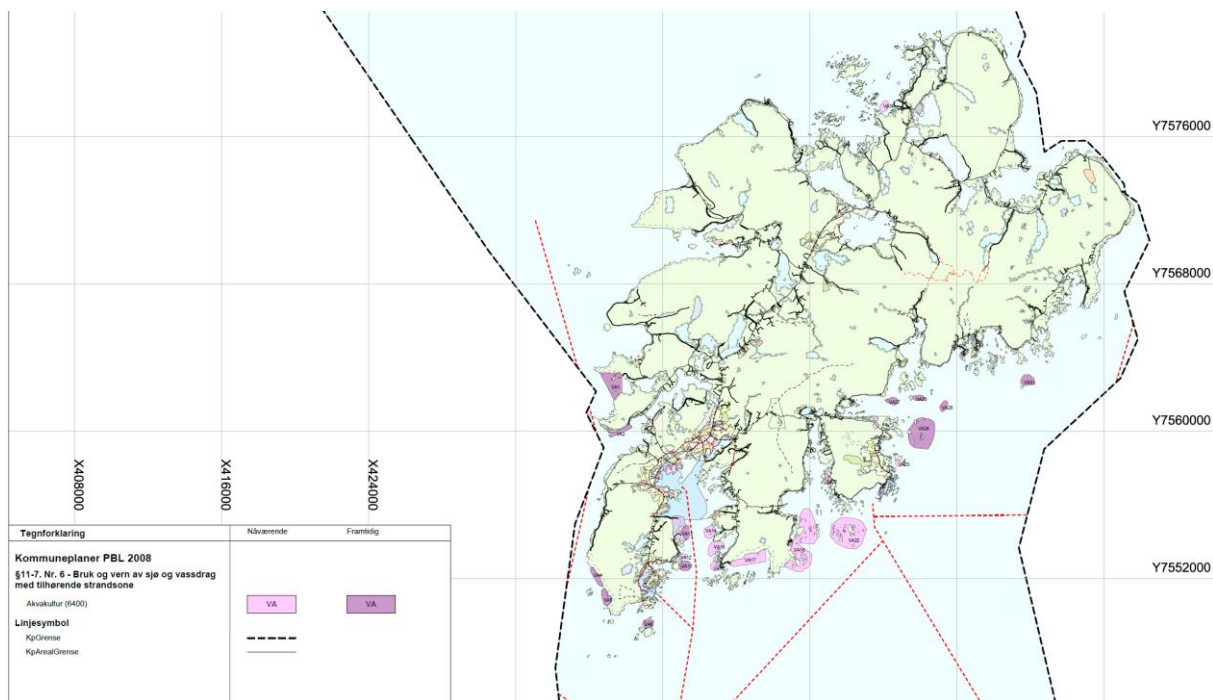
Av 45 akvakulturområder, anbefales 20 områder for merdbasert lakseoppdrett er vist med blå farge i matrisen under. Navnsettingen på noen av områdene er endret (tidligere navn i parentes)

Områder (nr og navn)	Laks i merd	Antall MTB	Lagring torsk	Lite utnyttede arter (tang, tare, skjell)
A1 Vågspollen (Voiepolen)	Ja, vest i området. Indre del av pollen uegnet.	2	ja	ja
A2 Flæsa	Ja	4	ja	ja
A3 Haug	Nei, for grunt		nei	ja
A4 Grenholmen (Græna) nord	Ja	2	ja	ja
A5 Grenholmen (Græna) øst	Ja	2	ja	ja
A6 Grenholmen (Græholmen) vest	Nei, svært eksponert		nei	ja
A7 Vrakholmen (Roholmen)	Nei, svært eksponert		nei	ja
A8 Høgholmen (Sandholman)	Ja	1		ja
A9 Sandholmen (Gjermesøy)	Nei, dårlige erfaringer		ja	ja
A9A Kattholmen	Nei, for liten		nei	ja
A10 Kjeøya vest (Bergland)	Nei, evt smolt		ja	ja
A11 Kjeøya øst sør (Kjeøy)	Ja, eksponert	2	ja	ja
A12 Kjeøya øst (Kjeøy nord)	Ja	1	ja	ja
A13 Kobbosen (Nystad)	Ja	2	ja	ja
A14 Heldalen (Vedvika)	Ja	2	ja	ja

A15 Oterholmen (Selnes)	Ja	2	ja	ja
A16 Kolvikodden (Styrvollsholmen)	Ja	2	ja	ja
A17 Kolvikodden Øst og Buviknakken (Buvika)	Ja	3 + 2	ja	ja
A18 Gangskjæran (Døløya)	Ja	3	ja	ja
A19 Kylpesneset	Nei, konflikt A18		ja	ja
A20 Meøypollen	Nei, inneklemt uegnet		nei	ja
A21 Steine (Gåsøyflaget)	Nei, grunt og bedre lokalitet nært innpå		ja	ja
A22 Æsøya	Ja	3	ja	ja
A23 Eidisholman	Ja	2	ja	ja
A24 Kalvika (Gjæva)	Ja	1	ja	ja
A25 Kangerurda 3 (Kvannholmen)	Ja, noe grunt	1	ja	ja
A26 Kangerurda 2 (Bukholmen)	Ja, sammen med A26	2	ja	ja
A27 Kangerurda 1 (Gårdsholmen)	Ja	1	ja	ja
A28 Rolvsfjorden sørvest (Trollneset)	Nei		nei	ja
A29 Rolvsfjorden (Kartneset)	Nei		nei	ja
A30 Valbergøyan (Kråkøy)	Nei		nei	ja
A31 Valbergflesan (Okholmen)	Ja	3	ja	ja
A32 Tennbu (Hestøya)	Nei, for grunt		ja	ja
A33 Malnes	Nei, for grunt		ja	ja
A34 Molandsvika	Nei		ja	ja
A35 Grunstad (Grønhaug)	Nei, svak resipient		nei	ja
A36 Limstrandpollen sør	Nei		nei	ja
A37 Limstrandpollen nord	Nei		nei	ja
A38 Smedklakkstraumen (Smedvika)	Nei		nei	ja
A39 Vestersand (Valvika)	Nei		ja	ja
A40 Vågsvika (Borgvåg)	Nei		ja	ja
A41 Klubben vest (Steinsfjorden nord)	Nei, grunt		ja	ja
A42 Klubben øst (Sortlandsvika)	Nei, grunt		ja	ja
A43 Tangstad (Mærvoll)	Nei, grunt		ja	ja
A44 Uttakleiv (Steinsfjorden sør)	Nei, svært eksponert		nei	ja

Tabell 3: Egnethetsvurderinger av akvakulturområder i Vestvågøy. Akvaplan-niva Mars 2019.

Plan- og bygningsloven gir kommunene anledning til å planlegge for akvakultur som eksklusivt arealformål eller for flerbruk der akvakultur inngår.

Plankartet i viser forslag til akvakulturområder i sjø i revidert av kommuneplanens arealdel. Det baserer seg på kartet i figur 8. Innspillet skiller mellom eksisterende områder (med akvakultur-tillatelse i drift) og framtidige områder. Områdene skal i utgangspunktet dekke behovet for sjøareal til merdoppdrett av laks, levendelagring av torsk samt oppdrett av tare og skjell i planperioden.

Konsekvensutredning lokalitet offshore:

Med bakgrunn i et begrenset areal for oppdrettsanlegg nært land og pågående teknologiutvikling for eksponerte anlegg/offshoreanlegg, ble det avtalt å gjøre en konsekvensutredning av et mulig eksponert anlegg med lokalitet syd-øst for Valberg. Konsulent påpeker at de ikke vil anbefale ny lokalitet ut fra denne analysen da slikt i stor grad er avhengig av teknologivalg. Analysen må sees på som en kunnskapsinnhenting innen et fremtidig mulighetsområde (konsekvensutredningen er vedlagt saken).

Forslag til bestemmelser:

- «Hele anlegget, med fortøyninger, forflåte og evt bygninger skal ligge innenfor akvakulturformålet»
- «Innenfor akvakulturformålet, kan det etableres ett eller flere oppdrettsanlegg for ørret og regnbueørret»
- «Fortøyninger skal ligge innenfor akvakulturformålet i vertikalnivå 4 og 5. I vertikalnivå (vannsøylen), må fortøyningene ligge dypere enn 25 m av hensyn til farled»

Administrasjonens vurdering:

Administrasjonen har gjennomført konsekvensutredning av 13 havbruksarealer som er anbefalt

justert. På bakgrunn av konsekvensutredningen anbefales at havbruksområder A2, Flæsa, tas ut av forslaget til havbruksarealer i vestvågøy kommune - kommuneplan 2019-2039, med hensyn til sjøørretbestanden i området og at Farstadvassdraget er et lakseførende vassdrag jf. Naturmangfoldsloven og føre var prinsippet.

Rådmannens innstilling:

Vestvågøy kommunestyret vedtar at fremlagt forslag til reviderte og nye havbruksarealer i kommuneplanens arealdel (2019-2031) legges ut på høring og til offentlig ettersyn og jf. plan- og bygningslovens § 11-14.

Vedtak som innstilling fra Formannskapet - 08.05.2019

Vestvågøy kommunestyret vedtar at fremlagt forslag til reviderte og nye havbruksarealer i kommuneplanens arealdel (2019-2031) legges ut på høring og til offentlig ettersyn og jf. plan- og bygningslovens § 11-14.

08.05.2019 Formannskapet

Eva-Mari Rahkola redegjorde og svarte på spørsmål før behandlingen.

Kurt Atle Hansen SV fremmet følgende tilleggsforslag til rådmannens innstilling:

Det tillates ikke oppdrett av laks i lokalitet A4 Græna nord og A5 Græna øst pga miljøhensyn, jf, fylkesmannens vurdering i klagesak.

Det tas inn nytt punkt under bestemmelser:

Oppdrett av laks skal i størst mulig grad skje i lukkede anlegg som reduserer skadelig miljøpåvirkning.

Votering over tilleggsforslag fra Kurt Atle Hansen:

Kurt Atle Hansens tilleggsforslag falt med 1 mot 6 stemmer.

Votering over rådmannens innstilling:

Rådmannens innstilling enst vedtatt.

FS-037/19 Vedtak:

Vestvågøy kommunestyret vedtar at fremlagt forslag til reviderte og nye havbruksarealer i kommuneplanens arealdel (2019-2031) legges ut på høring og til offentlig ettersyn og jf. plan- og bygningslovens § 11-14.

14.05.2019 Kommunestyret

Kurt Atle Hansen SV fremmet følgende tilleggsforslag:

1. Det tillates ikke oppdrett av laks i lokalitet A4 Græna nord og A5 Græna øst pga miljøhensyn, jf, fylkesmannens vurdering i klagesak.

2. Det tas inn nytt punkt under bestemmelser:

Oppdrett av laks skal i størst mulig grad skje i lukkede anlegg som reduserer skadelig miljøpåvirkning.

Votering over tilleggsforslag fra Kurt Atle Hansen:

Forslagene falt med 2 mot 25 stemmer.

Votering over innstilling fra formannskapet:

Formannskapets innstilling enst vedtatt.

KS-045/19 Vedtak:

Vestvågøy kommunestyret vedtar at fremlagt forslag til reviderte og nye havbruksarealer i kommuneplanens arealdel (2019-2031) legges ut på høring og til offentlig ettersyn og jf. plan- og bygningslovens § 11-14.

Leknes, 26.04.2019